

Cazul Alfie Evans: Statul împotriva cetățeanului

Încălcarea de către autoritățile britanice a obligațiilor internaționale cu privire la copii, persoane cu handicap și a eticii medicale în cazul copilului Alfie Evans

Cazul foarte mediatizat al minorului britanic Alfie Evans (decedat în aprilie 2018) nu este doar un exemplu al pericolului pe care îl reprezintă uzurparea de către autoritatea publică a autorității parentale sau al eșecului unui sistem medical, ci în primul rând arată **cât este de insidioasă concepția conform căreia drepturile sunt mai degrabă privilegii acordate și retrase de guverne guverne – iar nu drepturi inerente condiției de ființă umană**, pe care Statul trebuie să se limiteze la a le recunoaște, statua și proteja.

Cu atât mai mult considerăm că acest caz nu poate fi trecut cu vederea, cu cât suntem în pragul celei de-a 70-a aniversări a proclamării Declarației Universale a Drepturilor Omului, în conformitate cu care „Orice persoană are dreptul la o orînduire socială și internațională în care drepturile și libertățile expuse în prezenta Declarație pot fi pe deplin înfăptuite” (art. 28).

București, mai 2018

PRO VITA București (www.asociatiaprovita.ro) este o organizație independentă, cu sediul în România și își propune promovarea unei culturi a vieții, bazate pe respectul pentru demnitatea umană și drepturile omului. PRO VITA (București) își urmărește obiectivele prin educație, cercetare și consiliere juridică și litigii precum și prin asistență umanitară și advocacy. PRO VITA (București) este membră asociată a SALLUX (fosta Fundația pentru Politici Creștine în Europa). Ne numărăm printre organizațiile consultate în procesul legislativ intern și am intervenit în diverse litigii pe lângă instanțele naționale sau internaționale, inclusiv pe lângă Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

DARUL SUNETULUI (www.darulsunetului.ro) reprezintă interesele persoanelor cu deficiențe de auz din România, în mod special pe cele ale copiilor hipoacuzici și ale familiilor acestora, și își propune supravegherea aplicării în România a prevederilor Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.

Cu mulțumiri pentru contribuția sa d-lui prof. univ. dr. Vasile Astărăstoae, fost președinte al Colegiului Medicilor din România.

I. Datele cazului

Alfie Evans s-a născut în data de 9 mai 2016 la Spitalul pentru femei din Liverpool. Născut la termen, cu greutate normală și îndeplinind toate criteriile medicale ale unui copil normal, Alfie a fost externat după trei zile. Mama sa avea la acel moment 18 ani, iar Tom, tatăl său, 19.

Primele simptome ale unei afecțiuni au apărut în iulie 2016, când s-a observat că Alfie are „strabism divergent”. Alfie zâmbea din ce în ce mai rar, și dormea așa de mult că părinții săi începuseră să se îngrijoreze, iar după șase luni nu mai era niciun dubiu: copilul prezenta semne clare de dezvoltare întârziată majoră.

A fost consultat în clinica ambulatorie de pediatrie a spitalului Alder Hey în noiembrie 2016. Personalul spitalului nu a reușit să stabilească un diagnostic concluziv al afecțiunii sale și nu a putut să indice un tratament. În aceste condiții, spitalul a solicitat o declarație cum că faptul de a avea suport respirator permanent nu era în sprijinul „interesul superior” al lui Alfie și, ținând cont de circumstanțe, continuarea unui astfel de tratament nu era legală.

Părinții lui Alfie, Tom Evans și Katie James, s-au opus, amândoi, acestei solicitări. Solicitarea înaintată de spitalul Alder Hey a fost pentru prima oară audiată în instanță pe 19 decembrie 2017. Avocatul părinților a înaintat o nouă cerere de anulare a audierilor în data de 19 decembrie, însă Curtea a respins-o și a autorizat desemnarea unui expert, înregistrând cazul pentru audiere.

O întâlnire de mediere a avut loc pe 8 ianuarie 2018, prin care nu s-a ajuns la nicio înțelegere.

20 Februarie 2018. Judecata instanței de fond (Curtea Superioară de Justiție)¹ - Judecătorul a decis că nu era în “interesul superior” al lui Alfie să continue să primească suport respirator

¹ <https://www.judiciary.gov.uk/judgments/alder-hey-nhs-trust-v-evans/>

și că suprimarea acestuia era legală și în “interesul superior” al copilului; că acesta ar trebui să primească doar îngrijire paliativă; că „detubarea și îngrijirea paliativă vor avea loc la Spitalul Alder Hey”.

6 martie 2018. Judecata Curții de Apel – Curtea de Apel a respins cererea părinților de transfer în altă țară al copilului, întrucât acest transfer „nu ar avea cum să fie în interesul (său) superior”.

20 Martie 2018. Judecata Curții Supreme² – Curtea Supremă a respins cererea părinților de solicitări suplimentare, susținând astfel decizia instanței inferioare ca fiind temeinică, în concordanță cu legile internaționale și naționale. Alfie Evans urma astfel să fie deconectat de la aparatul respirator.

28 martie 2018. Decizia Curții Europene a Drepturilor Omului³ – În cauza *Evans vs. Regatul Unit* (cererea nr. 14238/18), CEDO a constatat că cererea este inadmisibilă și că nu există nicio violare a drepturilor și a libertăților prevăzute în Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Curtea a refuzat de asemenea cererea solicitanților pentru o măsură provizorie (în conformitate cu Regulamentul 39 din Regulamentele Curții).

Din **28 martie 2018**, părinții lui Alfie au insistat ca spitalul să amâne data deconectării copilului de la aparatul de susținere a respirației.

11 aprilie 2018. Ordinul instanței de fond – Curtea a stabilit ziua și ora la care urma să se renunțe la sistemul de respirație artificială.

16 Aprilie 2018. Judecata Curții de Apel (*Habeas Corpus*) – Curtea a declarat că cererea pentru *habeas corpus* este inadmisibilă și astfel recursul este respins. Deci, părinții nu au dreptul să folosească ordonanța *habeas corpus* pentru a obține custodia copilului lor dacă acest lucru nu este în interesul acestuia și nu vor avea niciun drept de a decide tratamentul copilului în viitor. Cererea *habeas corpus* a fost motivată pe baza „reținerii în mod ilegal” a lui Alfie în spital și se întemeia pe articolul 5 din CoEDO, articolul 56 din TFUE, dreptul la sănătate și dreptul la protecția sănătății, ambele prevăzute de articolul 11 al Cartei Sociale Europene.

20 Aprilie 2018. Judecata Curții Supreme⁴ – Curtea Supremă a respins cererea de constatare a violării drepturilor părinților prin împiedicarea lor de a duce minorul la un spital din Roma, dar totodată decide că pot lua copilul acasă: „Nu este în interesul superior al lui Alfie Evans nici să stea în spitalul Alder Hey, fiind tratat așa cum este pe moment, și nici să plece în străinătate în același scop. Prin urmare, continuarea reținerii sale nu este legală (...). Așadar, externarea sa, la care are dreptul, reprezintă eliberarea de orice obligație la tratament, care nu este în interesul său.”

² <https://www.supremecourt.uk/cases/docs/alfie-evans-order-200318.pdf>

³ <http://hudoc.echr.coe.int/eng-press?i=003-6046074-7771568>

⁴ <https://www.supremecourt.uk/docs/in-the-matter-of-alfie-evans-court-order.pdf>

20 aprilie 2018. Decizia Curții Europene a Drepturilor Omului⁵ – În cauza *Evans vs. Regatul Unit* (nr. 18770/18) care reclama privarea de libertate și o violare a articolului 5 (dreptul la libertate și securitate) din CoEDO, Curtea a constatat că cererea este inadmisibilă. Curtea a refuzat de asemenea solicitarea reclamanților pentru instituirea unei măsuri provizorii, conform Regulamentului 39 din Regulamentele Curții.

20 aprilie 2018. Seara, Alfie Evans a fost deconectat de la echipamentul de susținere a vieții. În aceeași zi, Ministerul Afacerilor Externe din Italia i-a acordat copilului cetățenie italiană pentru a ușura demersul de aducere în Italia pentru tratament. Abia la 10 ore de la deconectare a fost reluată alimentarea cu oxigen (fără dispozitivul de suport respirator inițial) și apă. Alimentația a fost reluată abia după 28 de ore.

24 aprilie 2018. Cererea părinților de a-l duce pe Alfie în Italia la spitalul *Bambino Gesù* din Roma a fost respinsă. Părinții au apelat a doua zi decizia.

28 aprilie 2018. Alfie Evans moare.

Comunitatea internațională își exprimă îngrijorarea

Papa Francisc a susținut eforturile părinților lui Alfie Evans de a aduce copilul la spitalul *Bambino Gesù* din Roma și a asigurat o ambulanță militară aeriană în acest scop. Episcopi polonezi⁶, americani⁷ și brazilieni⁸ au susținut drepturile parentale, precum și dreptul la viață și dreptul la cel mai înalt standard de sănătate posibil al copilului.

Guvernul italian i-a oferit cetățenie italiană minorului Alfie Evans, în sprijinul părinților de a asigura dreptul la viață și la cel mai înalt standard de sănătate posibil copilului lor.

Andrzej Duda⁹, Președintele Republicii Polone și Beata Szydło, vice prim-ministru al Republicii Polone, Antonio Tajani, Președintele Parlamentului European¹⁰ și doi membri ai Parlamentului European, Stephen Woolfy și Jeffrey Donaldson, și-au declarat de asemenea sprijinul pentru eforturile părinților.

⁵ https://www.echr.coe.int/Documents/Decision_Evans_v_UK.pdf

⁶ <http://episkopat.pl/stanowisko-zespolu-ekspertow-kep-ds-bioetycznych-w-sprawie-alfiego-evansa>

⁷ <https://twitter.com/USCCB/status/989167178372059136>

⁸ <https://www.lifesitenews.com/news/brazilian-bishops-express-their-support-for-alfie-evans-in-a-video-and-publ>

⁹ <https://twitter.com/AndrzejDuda/status/989054152155258880>

¹⁰ https://twitter.com/EP_President/status/988750374650699776

Alianța de Etică Medicală¹¹ a emis o declarație¹² în care se arată că „Acțiuni precum aceasta au adus acum Spitalul Alder Hey în atenția întregii lumi și, implicit, discreditează întreaga noastră profesie. Tirania medicală trebuie să înceteze. (...) Cerem autorităților să îi permită lui Alfie transferul sigur la Roma.”

II. Considerații din perspectiva bioeticii. Alfie Evans – victima eutanasiei pasive nonvoluntare

Analizând din perspectiva eticii actului medical, observăm că în decizia privitoare la minorul Evans au fost invocate „**dreptul la o moarte demnă**”, „**interesul minorului**” și „**interesele societății**”. Notăm că, pe lângă faptul că nu există un „drept la moarte” recunoscut universal, spre deosebire de dreptul la viață, în plus, în Marea Britanie eutanasia este ilegală.

Presupunând că ar exista sau ar trebui să existe un drept la moarte, se nasc întrebări precum *cine îl exercită și cine decide momentul morții?* Medicii, judecătorii, administrația, legislația, individul sau familia? Ce se întâmplă atunci când persoana este în comă sau nu are discernământ?

Întrebările acestea nu sunt noi. Ele au fost puse încă din anii 1960, când tehnologia medicală a avansat suficient pentru ca funcțiile vitale ale organismului uman să poată fi susținute în mod artificial perioade îndelungate de timp (dar cu costuri foarte mari).

Un prim răspuns a venit în 1991, în cazul de referință (devenit izvor de drept) Helga Wanglie¹³. Wanglie, o bătrână de 87 de ani, se afla de peste un an în stare vegetativă permanentă, conectată la un aparat respirator. Spitalul unde era internată pacienta a făcut recurs la căile legale pentru a obține o decizie asupra oportunității prelungirii îngrijirilor medicale. Curtea a stabilit că **numai familia poate hotărî în această privință**. Statul și Justiția pot interveni doar prin adoptarea de garanții procedurale, ținând cont de posibilitatea unor excese în cazul familiilor lipsite de scrupule care doresc să întrerupă, în mod nejudicios, tratamentul. Cu alte cuvinte, în cazul Evans, **doar părinții aveau dreptul de a decide**.

În cazul Nancy Cruzan, pacienta se afla de șapte ani în stare vegetativă permanentă, în urma unui accident de automobil suferit în 1983, și era menținută în viață prin alimentație artificială prin tub. În 1987, conducerea spitalului a cerut să i se scoată tubul de alimentare pentru ca ea să poată muri. Curtea Supremă a Statului Missouri a respins, în 1988, **cererea cu o motivație**

¹¹ Asociația de Etică Medicală (Medical Ethics Association) este o coaliție formată din membri ai personalului medical și organizații medicale care promovează dezbaterile în corpul medical și în publicul general a aspectelor etice ale medicinei. Se inspiră din Declarația de la Geneva (1948) și din Jurământul lui Hipocrate.

¹² <http://www.medethicsalliance.org.uk/press-release-alfie-evans.html>

¹³ <https://www.nytimes.com/1991/01/10/us/as-family-protests-hospital-seeks-an-end-to-woman-s-life-support.html>

formulată pe baza interesului absolut al statului în apărarea vieții. În 1990, Curtea Supremă a SUA (tribunalul constituțional federal) a susținut opinia celei din Missouri¹⁴.

Viața și sănătatea sunt drepturi naturale care țin de intimitatea și autonomia persoanei. În sec. XIX, John Stuart Mill, în eseul său „Despre libertate” (*On Liberty*)¹⁵, apăra valori ca intimitatea și autonomia personală în opoziție cu puterea din ce în ce mai mare a guvernelor asupra cetățenilor. Intimitatea și autonomia personală devin condiții de limitare a ceea ce *guvernele pot sau nu pot impune cetățenilor*. Mill susține că singurul scop pentru care poate fi exercitată puterea asupra unui membru al societății, împotriva voinței sale, este pentru a preveni lezarea drepturilor altora. **Prin ce lezau Alfie Evans și părinții săi drepturile altora?**

Un alt motiv invocat a fost acela că sumele relativ mari utilizate pentru a-l ține în viață pe Alfie Evans ar fi putut fi utilizate pentru un număr mai mare de beneficiari și cu o eficiență superioară. Chiar dacă acceptăm teoria utilitarismului („o cotă cât mai mare de fericire pentru cât mai mulți”), notăm că acesta se poate justifica doar pentru cheltuieli din fonduri publice; or, în cazul Evans, cheltuielile erau suportate din fonduri private. Însă, chiar cu acest amendament, notăm că aderența la un sistem de valori utilitarist poate duce în capcana unor concepte nu doar deja repudiate de istorie, dar condamnate explicit de legislația internațională: *eutanasia economică și darwinismul social*.

Medicii și spitalul au ridicat problema speranței de viață, a calității vieții și a inutilității tratamentelor.

Speranța de viață, în termeni medicali, semnifică o acumulare de informații care urmează a fi prelucrate și înțelese adecvat. Ea variază cu momentul evaluării sau cu o multitudine de alte variabile și este grevată de subiectivism. De exemplu, în cazul Karen Quinlan¹⁶, deși s-a apreciat că va supraviețui câteva ore după deconectare, ea a supraviețuit timp de peste 10 ani.

Calitatea vieții este o chestiune subiectivă și este determinată de valorile la care se raportează persoana respectivă și care pot fi foarte diferite față de valorile celui care face aprecierea.

Speranța de viață și calitatea vieții, când sunt folosite ca argument pentru alocarea de resurse, se transformă din probleme medicale într-unele morale.

Tratamentele inutile constituie un subiect care este abordat în lucrările științifice relativ recent (din 1988). Nici până în prezent nu există o definiție unanim acceptată:

¹⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Cruzan_v._Director,_Missouri_Department_of_Health

¹⁵ <https://www.utilitarianism.com/ol/one.html>

¹⁶ <http://www.ou.edu/englhale/quinlan.html>

- *American Thoracic Society*¹⁷ apreciază că o intervenție este inutilă atunci când este foarte puțin probabil ca ea să determine o supraviețuire „cu sens”.
- *American Heart Association*¹⁸: Resuscitarea cardio-respiratorie este inutilă atunci când nu există rapoartări privind supraviețuiri în acele circumstanțe, conform unor studii relevante.
- *Critical Care Society*¹⁹: tratamentul este inutil atunci când nu își poate atinge scopul și / sau acesta este extrem de costisitor sau cu beneficii incerte/nepotrivite.
- *Lawrence J. Schneiderman & colab.* (1990): Un tratament este inutil dacă un pacient nu are capacitatea de a aprecia rezultatele unui tratament medical, dacă tratamentul nu-l face independent față de aparatele de menținere a vieții sau dacă tratamentul are șanse de succes mai mici de 1 la 100.

O astfel de abordare poate fi acceptabilă pentru administratorii sistemului de sănătate, dar nu și pentru medici. **Scopul profesiei medicale este tratarea, iar nu abandonarea pacienților.** Principiul lui Hippocrate, esența nobilei profesii de medic, este „*primum non nocere*” (*înainte de toate, nu face rău*). Orice decizie cu privire la un pacient. Indiferent cât este de bolnav, trebuie să fie luată în interesul maxim al acestuia, iar nu după ceea ce este mai „convenabil” pentru familie, medici, spital sau societate. **Indiferent de argumentele de tip medical, viața umană are o valoare intrinsecă, în orice formă a sa, chiar și în cel mai timpuriu și nediferențiat stadiu al vieții omului, existența embrionară.**

În esență, apreciem că decizia luată de justiția britanică exprimă o realitate tristă: triumful relativismului și afirmarea unui nou „umanism”. Secularizarea excesivă, excluderea spiritualității din viața cotidiană, negarea Divinității și a sacrului, abandonarea moralei clasice ne pun în situații absurde: creăm mijloace prin care suntem capabili să prelungim viața, dar nu suntem capabili să le utilizăm într-un climat etic. Nu întâmplător judecătorul care a luat aceste decizii este secularist, utilitarist-pragmatic și militant pentru „libertatea” sexuală²⁰.

În concluzie, cazul Alfie Evans are toate caracteristicile eutanasiei pasive nonvoluntare, într-o țară care nu a legalizat eutanasia. El dezvăluie criza de sens a societății contemporane determinate de abandonarea unor noțiuni esențiale din punct de vedere moral, și anume **sanctitatea vieții și valoarea vieții.**

¹⁷ <https://www.thoracic.org/professionals/clinical-resources/critical-care/>

¹⁸ <http://www.heart.org/HEARTORG/>

¹⁹ <http://www.sccm.org/Pages/default.aspx>

²⁰ Anthony Hayden, judecătorul instanței de fond, este membru al *Bar Lesbian and Gay Group* (BLAGG) și co-autor al unei lucrări despre relațiile homosexuale și relevanța acestora pentru drepturile copiilor.

III. Statutul legal al cazului Evans, conform legislației internaționale

Drepturile Copilului. Obligațiile Statului și limitele intervenției acestuia

Argumentele juridice prezentate în motivațiile deciziilor emise de instanțe au avut la bază „interesul superior al copilului”.

Curtea Superioară de Justiție (Secția pentru familie) în hotărârea din 20 februarie 2018 a exprimat, în semn de “respect față de demnitatea și autonomia copilului”, atât dezacord față de continuarea susținerii respirației copilului, cât și față de transferarea sa la un alt spital. Cu toate acestea, demnitatea umană, care este principiul fundamental al drepturilor omului, poate fi protejată doar atunci când se beneficiază complet de acele drepturi specifice care sunt prevăzute în Convenția ONU privind Drepturile Copilului (în continuare CDC). Acest lucru este important mai ales în relație cu drepturi precum dreptul la viață (art. 6 CDC), dreptul copilului de a beneficia de cel mai înalt standard de sănătate posibil și de dispozitive pentru tratamentul bolii și recuperarea sănătății (art. 24 CDC) și dreptul la tratament special al copilului cu dizabilități (art. 23 CDC). Acestea reprezintă cu adevărat interesul superior al copilului. În plus, identificarea interesului superior al copilului într-o situație de vulnerabilitate ar trebui judecat și în raport cu normele cuprinse în Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități – CDPD (articolele 5, 7, 10, 12 și 26 ale acestei Convenții)²¹.

Pornind de la faptul că dreptul la cel mai înalt standard de sănătate posibil, cât și accesul, la un preț convenabil, la îngrijire medicală de calitate sunt drepturi fundamentale ale tuturor copiilor, inclusiv ale celor cu dizabilități, două reguli ar trebui să fie avute în vedere²²:

1. În primul rând, copiilor cu dizabilități ar trebui să le fie oferită fără discriminare asistență medicală (art. 2 CDC).
2. În al doilea rând, Statul care oferă servicii de sănătate ar trebui, mai ales dacă așa cere situația, să coopereze cu organizațiile internaționale cât și cu alte State.

În cazul lui Alfie Evans, așa cum am arătat, ministerul italian al Afacerilor Externe a oferit o astfel de cooperare, refuzată însă de britanici.

Drepturile și responsabilitățile parentale. Dreptul copilului la cel mai înalt standard de sănătate posibil.

Conform art. 3 (1) din CDC, în toate acțiunile ce privesc copiii, întreprinse de instituții de asistență socială publice sau private, tribunale, autorități administrative sau legislative,

²¹ Par. 75 of the General Comment No. 14 (2013) on the right of the child to have his or her best interests taken as a primary consideration (art. 3, para 1) adopted by the Committee on the Rights of the Children.

²² Vezi și art. 12 al PIDCP și art. 26 al CDPD.

interesul superior al copilului trebuie să primeze. Aceeași obligație se aplică părinților. De asemenea, art. 18 (1) din CDC susține că Statele părți trebuie să depună toate eforturile pentru a asigura recunoașterea faptului că ambii părinți au responsabilități comune și în creșterea și dezvoltarea copilului și că acestea sunt prima și cea mai importantă îndatorire a lor.

Principiul similar de întâietate a părintelui este confirmat în art. 24 (1) al Pactului Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice (în continuare PIDCP) care prevede că este responsabilitatea familiei de a garanta protecția necesară copilului și că părinții sunt cu precădere responsabili de crearea condițiilor favorabile dezvoltării personalității copilului și beneficiarii de drepturile recunoscute în PIDCP. Dezvoltarea (fizică, mentală, spirituală, morală și socială) a copilului este asigurată de părinți, și doar în temeiul principiului subsidiarității, Statele ajută²³ părinții și pe cei responsabili pentru copil să implementeze acest drept, și, în caz de necesitate, vor acorda asistență materială și programe de sprijin, mai ales în materie de nutriție, haine și locuință (art. 27 (3) CDC)²⁴. Aceeași regulă se aplică atunci când se exercită dreptul copilului la cel mai înalt standard de sănătate posibil. Conform art. 24 (2) din CDC, *părinții ar trebui să își ducă la îndeplinite responsabilitățile, acționând întotdeauna în interesul copilului, cu sprijinul Statului în caz că acesta este necesar.*

Principiile de responsabilitate parentală prioritară susținută de stat în baza subsidiarității, menționate mai sus, ar trebui să fie interpretate, în cazul lui Alfie Evans, împreună cu obligațiile primare ale statului de a-i asigura copilului cel mai înalt standard de sănătate și facilități de tratament al bolii și recuperare a sănătății (art. 24 (1) CDC). Conținutul normativ al articolului 24 (1) CDC garantează dreptul copiilor la servicii de sănătate de calitate, care includ servicii de prevenire, promovare, tratament, reabilitare și îngrijire paliativă²⁵, și definește obligațiile principale, printre care dezvoltarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor și planurilor de acțiune prevăzute în buget, care constituie o abordare bazată pe drepturile omului pentru respectarea dreptului copilului la sănătate.²⁶

Pentru stabilirea celui mai bun interes al copilului, fie de către părinți, fie de către stat, scopul final al interesului superior al copilului ar trebui să fie beneficierea de drepturile recunoscute în CDC și dezvoltarea holistică a copilului²⁷.

Din informațiile la dispoziția publicului, spitalul *Bambino Gesù* din Roma, cât și câteva spitale din Milano și Munchen erau pregătite să ofere copilului o diagnosticare suplimentară și un posibil tratament. Doctorul pediatru polonez Izabela Pełgan, care l-a examinat pe Alfie Evans

²³ Par. 6 of the General Comment No. 17: Article 24 (Rights of the child) adopted by the Human Right Committee.

²⁴ Par. 78 of the General Comment No. 15 (2013) on the right of the child to the enjoyment of the highest attainable standard of health (art. 24)

²⁵ Par. 25 of the General Comment No. 15 (2013) on the right of the child to the enjoyment of the highest attainable standard of health (art. 24)

²⁶ Par. 73 of the General Comment No. 15 (2013) on the right of the child to the enjoyment of the highest attainable standard of health (art. 24)

²⁷ Par. 51 of the General Comment No. 14 (2013) on the right of the child to have his or her best interests taken as a primary consideration (art. 3, para 1) adopted by the Committee on the Rights of the Children.

În ianuarie 2018, a confirmat că este recomandat un diagnostic suplimentar, întrucât copilul nu era în stare terminală și reacționa în mod perceptibil la prezența tatălui său și a altor stimuli, deschizându-și ochii, sugând suzeta, închizându-și pleoapele, retrăgându-și membrele la aplicarea de presiune. Având în vedere aceste premise de viabilitate, ambii părinți ai copilului au recunoscut că o diagnosticare suplimentară în Italia era în interesul superior al copilului lor, ca aplicare a dreptului acestuia la *cel mai înalt standard de sănătate posibil* (art. 24 (1) CDC).

Curtea Superioară de Justiție a admis că transferul la spitalul Bambino Gesù *ar fi meritat riscul, dacă ar fi existat posibilitatea unui tratament*²⁸. Cu toate acestea, judecătorii nu au considerat circumstanțele arătate ca suficiente în acest sens.

IV. Violări ale obligațiilor internaționale comise de Statul britanic

În opinia semnatarilor prezentei, în cazul Alfie Evans, Statul britanic, prin autoritățile sale medicale și judiciare, a încălcat prevederile art. 6 (1), art. 7 și art. 24 (1) ale Pactului Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice; art. 3 (1), art. 18 (1), art. 24 (1), art. 24 (2) și art. 27 (3) ale Convenției ONU privind Drepturile Copilului; articolele 5, 7, 10, 12 și 26 ale Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.

De asemenea, din perspectiva eticii medicale, opinăm că, în cazul Alfie Evans, au fost încălcate prevederile Codului Internațional al Eticii Medicale al Asociației Medicale Mondiale²⁹, în ce privește primele două îndatoriri ale medicului față de pacientul său: aceea de a avea permanent în vedere respectul față de viața umană și aceea de a acționa în cel mai bun interes al pacientului său.

V. Concluzii

Cazul Evans se constituie într-un precedent amenințător la adresa vieții de familie, a drepturilor și responsabilităților parentale, a dreptului la viață și a recunoașterii interesului superior al copilului de a primi cel mai înalt standard posibil de îngrijire medicală.

Cu atât mai mult considerăm că acest caz nu poate fi trecut cu vederea, cu cât suntem în pragul celei de-a 70-a aniversări a proclamării Declarației Universale a Drepturilor Omului, în

²⁸ Par. 64 of the Judgement of the High Court Justice (Family Division) in case between Alder Hey Children's NHS Foundation Trust and Mr Thomas Evans, Ms Kate James and Alfie Evans of 20th February 2018.

²⁹ <https://www.wma.net/policies-post/wma-international-code-of-medical-ethics/>

conformitate cu care „Orice persoană are dreptul la o orînduire socială și internațională în care drepturile și libertățile expuse în prezenta Declarație pot fi pe deplin îndeplinite” (art. 28)³⁰.

Suținând decizia autorităților medicale de a substitui aprecierea lor celei a părinților, justiția britanică a călcat pe urmele autoritarismului care dintotdeauna a căutat să pună copiii sub controlul unui sistem în care „experți” pot anula deciziile părinților, iar organismele de ordine publică sunt folosite pentru a monitoriza și posibil controla reacțiile cetățenilor³¹.

Cazul Alfie Evans nu este doar un exemplu al pericolului pe care îl reprezintă uzurparea de către autoritatea publică a autorității parentale sau al eșecului unui sistem medical, ci în primul rând arată **cât este de insidioasă concepția confirm căreia drepturile sunt mai degrabă privilegiile acordate și retrase de guverne – și nu drepturi inerente condiției de ființă umană, pe care Statul trebuie să se limiteze la a le recunoaște și proteja.**

Disprețul față de semnificația autentică a noțiunii de drepturi ale omului este predominant în lumea politică și medicală de astăzi și este perceptibil în conflictul dintre asigurarea dreptului la viață și legiferarea pe scară largă a avortului, însoțită chiar de subvenționarea publică (încurajarea) acestuia sau în dispute precum cea a vaccinării „obligatorii”.

Înțelegerea corectă a drepturilor omului și a principiului non-agresiunii care decurge din acestea este cheia unei societăți libere. Educarea indivizilor în această direcție este esențială în protejarea viitorilor Alfie Evans, care pot apărea chiar în țara noastră, ca și pentru respectarea valorilor morale esențiale conviețuirii într-o societate liberă.

³⁰ Declarația Universală a Drepturilor Omului, proclamată de Organizația Națiunilor Unite la data de 10 septembrie 1948 http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/rum.pdf

³¹ British police: Social media posts about Alfie Evans are ‘being monitored’ <https://www.lifesitenews.com/news/british-police-social-media-posts-about-alfie-are-being-monitored>